

GİTAR EĞİTİMİNDE ÖZ DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ ¹

Ersin TURHAL* & Dolunay AKGÜL BARIŞ**

* Dr. Öğrt. Üyesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD, ersinturhal@mersin.edu.tr

* Prof. Dr. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD, dolunayakgul@hotmail.com

Copyright © 2019 Ersin TURHAL ve Dolunay AKGÜL BARIŞ. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Öz

Çalgı eğitimi sürecinin merkezindeki öğrencinin istenilen düzeyde performans gösterebilmesi için birçok değişkene dikkat etmesi gerekmektedir. Örneğin bu süreçte öğrencilerden doğru notaları, doğru uzunluklarda, beklenen müzikal ifade biçimlerine dikkat ederek, istenilen tempoda, güzel tonlamalarla kullanmak gibi özelliklere dikkat ederek seslendirme yapımları beklenmektedir. Bir de gitar eğitiminde doğru pozisyon ve parmak numaraları kullanarak seslendirme yapılmasının gerekli olduğu düşünülürse, kontrol edilecek öğeler artmaktadır. Bu nedenle gitar öğrencilerinin çalgı çalışma süreçlerini bilinçli yönetmeleri, böylece kendi ihtiyaçlarını fark ederek eksiklerini ya da hatalarını gidermeleri önerilmektedir. Bu araştırma, gitar öğrencilerinin eğitimin süreçlerinde kendi performanslarını gözlemleyerek öz değerlendirmeye çalıştıkları bir uygulamaya yönelik görüşlerini içermektedir. Araştırmada uygulamayı yapmış beş öğrencinin uygulama hakkındaki görüşlerini toplamak amacıyla veri toplama araçlarından odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Görüşme ses kaydı ile kaydedilmiş daha sonra yazıya dökülerek analiz edilmiştir. Yapılan bu analizler sonucunda öğrenciler, seviyelerine uygun eser ve etütler seslendirdikleri, çalgı performanslarını çeşitli materyaller kullanarak karşılıklarına koydukları cep telefonları ile video kayıt yaptıklarını, izlerken öncelikle beden duruşlarına dikkat ettikleri ardından müzikal ifadelerle odakladıkları, video kaydı kullanmanın (aynadan izleme gibi) klasik yöntemlere göre daha başarılı olduğunu, hataları daha çabuk fark edip düzeltme imkânı bulduklarını söylemişlerdir. Genel olarak baktığımızda öğrenciler, öz değerlendirme yapmanın farkındalıklarını yükselttiği, müzikal ifade ve teknik konularda gelişimlerini hızlandırdığı ve tekrar edip düzeltmelerine imkân verdiğini böylece zaman kazanıp çalgı çalışma süreçlerini bilinçli yürütmelerine imkân verdiği söylenebilir.

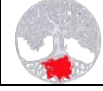
Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Gitar Eğitimi, Öz düzenlemeli öğrenme, Öz değerlendirme, Öz gözleme.

STUDENT OPINIONS ON SELF-ASSESSMENT IN GUITAR EDUCATION

Abstract

A student should be concerned with various factors in order to show a desired performance which occupies the centre of instrument training. For instance, during this process students are expected to pay attention to some aspects such as using correct notes with correct length, being careful about the anticipated musical expression styles, using nice cadences in desired beat and then play musical pieces according to these aspects. Furthermore, when the necessity of correct positioning and correct finger number in guitar playing is taken into consideration; the factors which should be controlled are increasing. Thus, it is suggested for guitar students that they should carry out their playing process consciously so that they can compensate

¹ Bu çalışma, Ersin Turhal'ın Prof. Dr. Dolunay Akgül Barış'ın danışmanlığında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne hazırladığı "Gitar Eğitiminde Video Kaydı İle Yapılan Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Performansa Etkisi" isimli yayımlanmamış doktora tezinin nitel kısmından üretilmiştir.

their deficiencies and faults by noticing their own requirements. This research embraces the views of the guitar students about a practice in which they try to carry out self assessment by observing their own performances during their training process. Focus group discussion, one of the data collection tools has been used in order to obtain the view point of the five students taking part in the practice in the research. The interview has been recorded with recorder then analyzed by documented. As a result of these analyses students have mentioned that they performed musical pieces and etudes more appropriate for their level, recorded their performances, conducted with different kind of materials, through mobile phones, firstly paid attention to their body gestures and then focused on their musical expressions and they also said that using video records (like looking at themselves in the mirror) are more successful than classical methods. Out of the viewpoints of the students it can be generally said that carrying out self assessment has increased their awareness, accelerated their improvement in musical expression and technical matters and through repetition proved them opportunity to make readjustment and therefore allowing them to carry out their playing process consciously by saving time.

Key words: Instrument Education, Guitar Education, Self Regulation Learning, Self Assessment, Self Monitoring

1. Giriş

İçinde bulunduğumuz çağ hızlı bir değişim içerisindedir. Bu hızlı değişimin etkisini birçok farklı alanda görmekteyiz. Değişimi hızlandıran dinamiklerin başında teknolojinin gelişimi ve hayatlarımıza getirdiği yenilikler olduğu düşünülmektedir. Tabii ki bu değişimlerin topluma yansması da oldukça çabuk gelişmiştir. Yaygın görüşe göre toplumların yapısı zaman geçtikçe çoğulcu yapıyı terk edip bireyselleşmiş bir yapı kazanmaktadır. Bu durum yaşama dair birçok alanı etkilemektedir. Bu alanların başında insanın yetişmesini sağlayan eğitim alanı olmaktadır. Eğitim de bu değişime ayak uydurmuş ve çoğulcu yaklaşımları bir tarafa atıp bireyselleşmeye gitmiştir. Yani konu ya da öğretmen merkezli eğitim yerini öğrenci merkezli yaklaşımlara bırakmıştır.

Öğrenci merkezli yaklaşım öğrencinin istek ve beklentilerini dikkate alan öğrenme durumlarını daha hassas takip eden, öğrenciyi sorgulayıcı, farkındalık düzeyi yüksek, aktif, etkileşimli bir pozisyonda olduğu bir yaklaşımdır. Farkındalık ve öz gözlem konuları çağımız eğitim anlayışında oldukça popüler konular olarak görülmektedir. Fakat aslında Antik Yunan felsefesine kadar uzanmaktadır. Apollon tapınağının altına herkesin kendi kendini tanıması gerektiği yazmaktadır. Platon ise, bu öğüt benim en büyük dersimdi demiştir. Montaigne de denemeler adlı eserinde kişinin kendinin farkında olması konusuna değinmiş ve “Bilmediğini bilmek için bir hayli anlayış olmalı insanda. Bir kapının kapalı olduğunu anlamak için o kapıyı itmek gerekir” (1999: 90) sözüyle de bunun aslında kolay olmadığını ancak üst bir aklın işi olacağı üzerinde durmuştur. Montaigne burada adeta bugün üst biliş dediğimiz kavrama vurgu yapmıştır. Sigmund Freud ise (id, ego ve süperego) kavramlarını tanımladığı psikişik modelindeki yapısal yaklaşımda süperego’nun işlevini kişisel arzuları düzenlemek olduğunu ifade etmektedir (Hirt ve diğerleri, 2016). Bu düzenleme işi yine farkındalık ile başlayıp devamında öz düzenleme kavramlarına ışık tutmaktadır.

Eğitim kuramlarında bu kavramlar daha çok Sosyal Öğrenme Kuramında karşımıza çıkmıştır. Bandura’nın ortaya attığı kuram özünde öğrenmenin gözlem ve taklit yoluyla gerçekleştiğine vurgu yapmaktadır. Oluşturduğu etkileşim üçgeninde çevresel değişkenler, bireysel değişkenler ve davranışların sürekli bir ilişki halinde olduğunu söylemektedir. Bu durum ise karşılıklı belirleyicilik olarak tanımlanmakta ve öğrenmenin bu şekilde gerçekleştiğini söylemektedir (Bandura, 1986). Bandura kuramında öğrenme ilkelerinden bahsetmiştir. Bunlardan biri kişinin öz düzenleme kapasitesi olduğudur. Yani

kişi kendi yetenek ve kapasitesini keşfederek bunları davranışa dönüştürmesi ile öğrenmesini gerçekleştirmektedir.

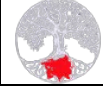
Bu düşünce kuramcıları bu alana çekmiş ve sibernetik öz düzenleme modelleri ortaya çıkmıştır (Carver ve diğerleri, 1981). Bu model kişinin başarısını ortaya çıkaran çevresel etkilerin keşfedilerek doğru şekilde kullanılması ve bunu kişinin öz kontrolü ile yapmasını öngören bir öz düzenleme modeli ortaya koymaktadır. Bu aşamalardan sonra farklı öz düzenleme modellerinin konuşulmaya başlandığı Amerikan Eğitim Araştırmaları Derneği yıllık toplantılarında 1986’lardan itibaren öz düzenlemeli öğrenme stratejisi de konuşulmuştur (Zimmerman, 2008).

Bu çalışmalar neticesinde öz düzenlemeli öğrenmenin ilk tanımları ortaya çıkmıştır. Pintrich’e göre öz düzenlemeli öğrenme süreci “kendi öğrenme hedeflerini belirleyen öğrencilerin, bilişlerini, motivasyonlarını ve davranışlarını düzenlemeye çalıştıkları, hedefleri ve çevrelerindeki değişkenlere göre oluşturup kontrol ettikleri, aktif ve yapıcı bir süreç” (2000: 452) olarak tanımlanmıştır. Bu tanım öz düzenlemeli öğrenmenin çerçevesini çizmeye yardımcı olmaktadır. Başka bir tanımda ise Zimmerman (2008) öğrenenin zihinsel yeteneklerini akademik performansına yansıttığı öz yönlendirici tutumlar sergilediği bir süreç olarak anlatmıştır.

Zimmerman öz düzenlemeli öğrenmenin daha iyi açıklanabilmesi için geliştirmiş olduğu Sosyal Bilişsel Öz Düzenleme Modelinde bu süreci döngüsel bir yapı ile açıklamıştır (Zimmerman, 2002). Üç temel evrede oluşan model önceden düşünme evresi ile başlamaktadır. Bu evrede kişi öğrenme hedefini analiz etmektedir. Başlangıç için ön koşullardan en önemlisi öz yeterlidir. Öz yeterlilik inançları kişinin görev seçimi, gayret, sebat, direniş ve başarısını etkisi altına almaktadır (Schunk ve diğerleri, 2001). Bu nedenle kendini tanıyan kişi kapasitesi hakkında fikir sahibi olmakta, öz motivasyonunu oluşturmada ve öğrenmeye yönelik ilk adımı bu temel üzerine atmaktadır. İkinci evre ise performans evresidir, geleneksel yaklaşımdaki “çalışmak” dediğimiz evre bunu kapsar. Bu evrede kişi öz kontrolü elinde tutarak öz öğretim yapmakta ve çalışma taktiklerini bilinçli bir şekilde organize etmektedir. Öz gözlemlene bu evrenin en önemli aşamalarındandır. Nitekim bilinçsiz saatlerce çalışma ile bilinçli yarım saat çalışma kıyaslanamaz. Üst bilişsel faaliyetler ve farkındalık yine bu evrenin gerekliliklerindedir. Üçüncü evre ise öz yansıtma evresidir. Bu evrede kişi kendini değerlendirecek ve bir yargıya varacaktır. Burada nedensel yorumlama önemlidir. Başarı ve başarısızlık siyah beyaz gibi keskin değildir. İyi analiz edilen çözüm odaklı bir yaklaşım ile oluşturulacak öz tepki, memnuniyeti ya da uyarma/savunmayı ortaya çıkaracaktır. Bu aşamada gerekli görülen noktalar ortaya çıkarılıp döngünün başına gönderme yapılacak böylece öğrenme süreci bir üst aşamada tekrar döngüye sokulacaktır.

Müzik eğitimi alanında da bilinçli çalışmanın önemi üzerine durulmuş, öğrencilerin merkezde olduğu bir öğrenme ortamından söz edilmiştir. Öğrencinin sadece söyleneni yaparak çalgı pratiği yapmasının yeterli olamayacağı (Mills, 2002) bunun için aynı Zimmerman’ın döngüsel modelindeki gibi planlama- öğretim –değerlendirme döngüsünü uygulayan bireyler olması gerektiğini söylemiştir (Schon 1983 Akt. Mills 2002).

Bilinçli çalışma, çalgı eğitiminin temel yaklaşımı olmalıdır. Sanıldığı gibi doğuştan gelen yeteneğin yeterli olmayacağı, çalgı eğitiminde başarıya ancak öğrencisinin kendisini tanıması çalışma programını kendi keşfederek planlaması (Sloboda ve diğerleri, 1996), performansını dikkatlice gözlemlediği üst bilişsel davranışlar göstermesiyle ulaşabileceği söylenmektedir (Ericsson ve diğerleri, 1993: 363-400).

Diğer taraftan çalgı eğitimi süreçlerinde öğrencilerin hedef belirleme aşamasında aktif olması, içsel inançlar açısından etkilidir. Öğrencinin kendine ve öğretmenlerinin öğrenciye yönelik algıları benlik saygısını ve öz yeterlilik inancı etkilemektedir (Hallam, 2004). Çünkü eğitimci, öğrencileri olumsuz duygulara itmek yerine onlarla işbirliği yapmalı, öğrencilerin duygularını (korku, heyecan, baskı, acele, yorgunluk, alışkanlıklar, şaşırma vb.) anlamaya çalışarak hareket etme yolunu tercih etmelidir (Baydağ ve diğerleri, 2018). Bu sürecin öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimine olumlu etkisi de çalgı başarısını olumlu olarak etkilemektedir (Turhal ve diğerleri, 2018).

Her çalgının kendine has zorlukları ya da diğer taraftan kendini sevdiren özellikleri vardır. Gitar melodik yapısının yanı sıra armonik açıdan müziği zenginleştiren ve birçok farklı türdeki müzikte kullanılabilen bir çalgıdır (Gustafson,1996). Geçmişte kullanılan türevleri Luth, Lavta ve Vihuela ispanya kültüründe guitarra morisca ve guitarra latina isimleri ile anılmış (Yöndem, 2003) ve tüm Avrupa’da yaygın olarak kullanılmıştır (Shearer, 1971). Gitar üzerinde bir nota beş farklı pozisyonda seslendirilebilmesi çalgıyı öğrenmek açısından güçlükler doğurabilmektedir (Harrison, 2010). Bu sebepten alternatif nota yazımları kullanılabilir (Jacobs, 2010). Gerek yapısal gerekse nota yazım konularında gelişimini devam ettiren gitar (Rescsanzky, 2017), öğrencilerini araştırmaya itmiş, bu katkı da öğrencilerin sorumluluk alması ile çoğu zaman motivasyon sağlamıştır (Bartel, 1990).

Motivasyonun, bilgi teknik ve zaman gibi kaynakları kullanmada etkili olduğu düşünülürken aynı zamanda hedef odaklı yapılandırılmış öğrenciyi çabalamaya iten bir yapısı olması nedeni ile uygulamaya odaklanmayı sağlamaktadır (Hallam ve diğerleri, 2012).

Çalgı eğitimi süreci öz düzenlemeli öğrenme stratejilerinin kullanması açısından oldukça elverişlidir. Bu konuda ortak çalışma yapan McPerson ve Zimmerman (2011) süreci açıklayan bir model üzerine çalışmışlardır. Bu model 5N1K diye adlandırdığımız anlayışla yapılmıştır. Süreç “Niçin” sorusu ile başlamaktadır. Motive ile açıklanan bu bölüm kendine inanma ile başlamakta hedef belirleme ve hedeflerin içsel inançlarla desteklenmesi ile sürmektedir. “Ne” sorusu Davranış ile anlatılmış öğrenme davranışlarını çalgı performansını gözleme, değerlendirme ile devam etmiştir. “Nasıl” sorusu Metot ile ifade edilmiş çalgı çalışma stratejileri, çalgıya özel teknik davranışları kullanmak amacıyla sosyal kılavuzları kullanarak kendini harekete geçirmeyi işaret etmiştir. Bu aşamada öz değerlendirme de kullanılmaktadır. “Ne zaman” sorusu planlı çalışmayı, çalışma sürecinde zamanı iyi kullanmayı işaret etmiştir. “Nerede” sorusu çalışma ortamının konsantrasyon ve odaklanmayı sağlama açısından uygun olma durumlarıyla ilgilenmiştir. “Kim” sorusu ise bu sosyal ortamdaki kimlik konusuna odaklanmıştır. Çalgı eğitimi konusunda dışsal yardım almaya, bu yardımı içselleştirmeye açık olma durumlarına odaklanmıştır (McPerson ve diğerleri, 2011, 134). Bu model bütünsel olarak çalgı eğitimini sürecini geliştirmek adına oldukça açıklayıcıdır.

Birçok kuramcının değinmiş olduğu öz değerlendirme kavramı öz düzenli öğrenme stratejilerinin temel taşlarından. Bu süreç bireyin kişisel etkinliklerini performans sonuçlarını gözlem ve kayıtlarından yargılaması ile gelişmektedir (Zimmerman ve diğerleri, 1996). Kişinin kendine ilişkin kayıt tutması izlemesi çeşitli deneyler yapması ile kontrol sağlaması öz gözleme ile gerçekleşmektedir (Zimmerman, 2002). Kendini yönetme stratejileri olarak da adlandırılan bu süreç, kendini izleme hedeflediği

davranışları gerçekleştirme durumlarını belirleyip bunların gözlemlenerek geribildirim sağlandığı bir süreçtir (Sarı ve diğerleri, 2009).

Çalgı eğitiminde öğrenci birçok değişken ile başa çıkmak zorunda olduğu için kendini izlemesi gerekmektedir. Bazı çalgılarda kendini izleme daha kolaydır. Fakat gitar çalışırken kişinin iki elini aynı anda gözlemlemesi oldukça zordur. Bunun yanında öğrencilerden doğru notaları, doğru uzunluklarda, beklenen müzikal ifade biçimlerine dikkat ederek, istenilen tempoda, güzel tonlamalar seçerek seslendirme gibi özelliklere dikkat ederek çalışmalarını beklenmektedir. Ayrıca gitar eğitiminde doğru pozisyon ve parmak numaraları kullanarak seslendirme yapılmasının gerekli olduğu düşünülürse öğrencinin tüm bunları aynı anda kontrol etmesi oldukça güçtür.

Bu nedenle gitar öğrencileri kendi çalgı performanslarını video ile kaydedip izledikleri bir çalışma modelini deneyimlemiştir. Bu uygulama sürecinde seçilen öğrencileri yaklaşık iki aylık bir dönem içerisinde önceden belirlenmiş beş adet eser ve etüdü öğretmen ile ders yaparak çalışmış daha sonra kişisel çalışma ortamında kendini hazır hissettiğinde video ile performansını kaydetmiş, yine kendileri izleyerek değerlendirmiştir. Bu araştırma kendilerini video ile kaydedip izleme ile yürüttükleri deneyimi yaşayan gitar öğrencilerinin yaşadıkları bu deneyim ile ilgili duygu ve düşüncelerini nitel olarak ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır.

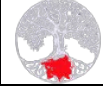
2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Durum çalışması nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmalarda duruma ilişkin etkiler bütüncül bir yaklaşımla derinlemesine incelenmektedir (Yıldırım ve diğerleri, 2005). Çalışmada, veri toplamak amacıyla odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Odak gruplarının oluşturulmasındaki amaç bir konu hakkında neler hissettikleri konusunda bilgi sahibi olmak ve yeni fikirlerin ortaya çıkmasına olanak sağlamaktır. “Odak grup görüşmesi bir konu hakkında algıları elde etmek amacıyla planlanmış etkileşim ortamlarıdır” (Yıldırım ve diğerleri, 2005: 152), bu nedenle görüşme ortamı öğrencilerin görüşlerini rahatça söyleyebilecekleri ılımlı etkileşimli bir ortam olmuştur. Araştırmaya konu olan durum Ersin Turhal (2017) tarafından hazırlanan Prof. Dr. Dolunay Akgül Barış danışmanlığında yürütülmüş Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne hazırladığı “Gitar Eğitiminde Video Kaydı İle Yapılan Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Performansa Etkisi” isimli yayımlanmamış doktora tezinin deney grubu olan gitar öğrencilerinin çalgı çalışma süreçlerinde kendi performanslarını gözlemleyerek öz değerlendirmeye çalıştıkları bir uygulamaya yönelik görüşleridir. Öğrenciler gitar çalışma süreçlerinde kendi performanslarını kaydetmişler ve yine kendileri izlemişlerdir. Bu izleme sırasında öz kontrol çizelgesi kullanarak öz değerlendirme yapmışlardır. Bu çalışmada yürütülen odak grup görüşmesi öğrencilerin bu deneyimlerine yönelik görüşlerini içermektedir.

2.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, gitar öğrencilerinin çalgı çalışma süreçlerinde kendi performanslarını gözlemleyerek öz değerlendirmeye çalıştıkları bir uygulamaya yönelik görüşlerin nitel veriler ile ortaya çıkarılmasıdır. Çalgı eğitimi süreçlerinde öz değerlendirme yapılmasının gerekli olduğu birçok araştırmacı tarafından söylenmiştir. Bu araştırma gitar öğrencilerinin hemen hepsinin sahip olduğu cep telefonları ile kendilerini

kaydetmeleri ve oluşan bu kayıtları izleyerek oluşturdukları öz değerlendirme süreçlerine katkısını ortaya çıkartmayı oradan çalgı eğitimine yönelik katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

2.3 Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubu beş gitar öğrencisinden oluşmakta olup, katılımcıların ikisi kadın üçü erkektir. Bu çalışma Ersin Turhal'ın Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne hazırladığı "Gitar Eğitiminde Video Kaydı İle Yapılan Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Performansa Etkisi" isimli yayımlanmamış doktora tezinin deney grubu üzerinde uygulanmıştır. Bu tez gitar eğitiminde video kaydı ile yapılan öz düzenlemeli öğrenmenin performansa etkisini ortaya çıkarmak amacı ile oluşturulmuş bir deney çalışmasıdır.

2.4 Veri toplama araçları

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından Odak Grup Görüşme Formu bu alanda yerliliğe sahip 3 uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından, ilgili literatür doğrultusunda hazırlanmıştır. Form, konu başlıklarını içeren 7 açık uçlu soruyu içermektedir. Odak grup görüşmesi araştırmaya konu olan uygulama hakkında öğrencilerin ne düşündüğü ve ne hissettiğini anlamak amacı ile yapılmıştır. Görüşme sürecinde hazırlanmış olan 7 soruya görüşme sırasında ortaya çıkan bir soru daha eklenerek 8 soruya çıkmıştır.

2.5 Verilerin çözümlenmesi

Araştırmada uygulanan odak grup görüşmesinde elde edilen nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile işlenmiştir. Bu yöntemde toplanan veriler daha önceden belirtilen temalara göre gruplanmış ve özetlenip ve yorumlanmıştır (Yıldırım ve diğerleri, 2005, 224).

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmada elde edilmiş bulgular ve yorumları yer almaktadır. Bu araştırma gitar öğrencilerinin video kaydı ile yaptıkları öz düzenlemeli öğrenme uygulamasında yürütmüş oldukları öz değerlendirme süreçleri hakkında bilgi sahibi olma amacıyla yapılmıştır. Ortaya çıkan bulgular, uygulama sürecine ve materyalleri yönelik, öz gözlemlerle ilgili, gitarda teknik ve müzikal davranışlar geliştirme ile ilgili olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Bulgular içerisinde konuşmalarda öğrenci isimleri etik hassasiyet için gizli tutulmuş, öğrenciler rakamlar ile kodlanmıştır.

3.1 Uygulama Sürecine ve Materyalleri Yönelik Bulgular:

Öğrencilere göre uygulama süreci boyunca seslendirdikleri eser ve etütlerin seviyelerine uygundur. Ayrıca çalışmaların kolaydan başlayıp aşamalar ile zorlaştığını gözlemlemişlerdir.

"Öğrenci 5: Seviye olarak bizi zorladığını düşünmüyorum baştakiler biraz daha kolay gibiydi. Sonlara doğru biraz daha uğraşmamız gerekti fakat seviye olarak bence uygundu."

Öğrenciler performanslarını cep telefonu ile kaydetmiş, kayıt sırasında cihazı karşılıklarına gelecek şekilde "Bardak, kitap vb." gibi çeşitli nesnelere yardımcı ile masanın üstüne ya da nota sehпасına sabitlemişlerdir. Uygulama esnasında sıklıkla hata yapıp kesmişlerdir. Bu durumun performansı olumsuz etkilediğinden bahsetmişlerdir.

“Öğrenci 2: Masada sabitledim kitapları karşısındakilere koydum- ama benim şöyle bir sıkıntım oldu sürekli hata yapıp durduruyorum yani tam bir kayıt almak için 10 tane küçük kayıtlar almak zorunda kalıyordum.

Öğrenci 5: Telefonu sabitleyebilmek için geniş bir bardak buldum telefonu bardağın içine koydum.”

Kendilerini izleyen öğrenciler ilk olarak beden duruşuna dikkat etmişler, daha sonra el ve parmak hareketleri, devamında teknik davranışları ve müzikal ifadelerin uygulanmasını algılamışlardır. Öğrenciler bu uygulama sayesinde kendilerinde daha önce dikkat etmedikleri birçok şeyi fark ettiklerini de ifade etmişlerdir.

“Öğrenci 1: İlk önce görünüş dikkati çekti Mesela ben gitar çalarken kambur duruyordum.”

Öğrenci 3: Ben dediğim gibi yanlış pozisyonlar kullandığımı fark ettim. Bir de ellerime baktım ellerim çok bozuk duruyor.

Öğrenci 1: Daha çok sol elimi yanlış kullandım fark ettim

Öğrenciler kendini izleme sürecinde “Öz kontrol çizelgesi” kullanmışlardır. Onlara göre bu çizelge kendilerini analiz etmelerine ve dikkat etmeleri gereken öğeleri hatırlatması için kullanılmıştır.

“Öğrenci 4: izlerken nelere bakacağımızı hatırlattığını düşünüyorum.”

3.2 Öz Gözlemle İlgili Bulgular:

Gitar öğrencileri görüşme sırasında video ile kendini izleme uygulaması ile aynadan kendini izleme uygulamasını kıyaslamış ve video uygulamasının daha kullanışlı olduğunu söylemişlerdir. Bunun nedeni olarak icraya devam ederken aynadan izlemek oldukça zor olduğunu ve icranın aksadığını, diğer taraftan da aynanın sadece görsel öğelerle teknik davranışları gözlemlememize yardımcı olduğunu aktarırken, videodan izlemenin hem teknik hem müzikal öğelere dikkat edebilmemizi sağlaması bakımından daha kullanışlı olduğunu vurgulamaktadırlar.

“Öğrenci 1: Ayna tekniğini ben denedim bence çok ters oluyor. Çalarken aynadan izlemek çok zor oluyor birde sadece teknik davranışları görüyoruz videodan izlerken hem teknik hem müzikal görebiliyoruz.

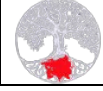
Öğrenci 2: Aynada izlerken beynini bölmek zorundasın Yani hem izleyeceksin hem çalacaksın oldukça zor. Ama videoda sadece kendini izlemiyor müziği dinliyorsun ve tekniğe dikkat ediyorsun.

Böylece daha iyi değerlendirme fırsatı buluyorsun.”

Uygulamayı kullanan öğrenciler kendilerini değerlendirirken dışarıdan bir göz ile kendilerini izlemekten duydukları memnuniyetten bahsetmiş, normalde dışarıdan gelen eleştirilere karşı direnebildiklerini fakat kendileri fark ettiklerinde kabul etmeleri daha kolay olduğunu söylemişlerdir.

“Öğrenci 2: ..bir de dışarıdan birinin hataları görmesi ile kendin görmen arasında fark var örneğin kendin gördüğünde reddedemiyorsun ama dışarıdan gelen eleştirilere direnebiliyorsun.”

3.3 Gitarda Teknik ve Müzikal Davranışlar Geliştirme İle İlgili Bulgular:

Öğrenciler gitar çalarken sol ellerini izleyebildiklerini fakat aynı anda sağ eli izleyemedikleri için teknik hatalar olabildiğini ifade etmişlerdir. Video ile kendini izleme uygulaması bu sorun çözüm olmanın yanı sıra motivasyonlarını da artırdığı için daha istekli çalıştıklarını da ifade etmişlerdir.

“Öğrenci 5: Çalarken sol ele konsantre oluyoruz ve sağ eli kaçıyoruz bunu değerlendirirken fark ettim.

Öğrenci 3: Notaları birden bıraktığımı parmaklarımı doğru kullanamadığımı videoyu seyrederken fark ettim ve bunun için daha dikkatli olmaya çalışıyorum.

Öğrenci 5: değerlendirirken ellerimi inceliyorum doğru tutuş şekillerini yapmaya çalışıyorum.

Öğrenci 1: Şöyle bir durum Bizim kendimize özellikle sol için pozisyon Teknik olarak normal olmadığını dikkat etmem gerektiğini yani biraz daha açık tutmak gerektiğini bir de çalarken mesela notaları temiz basmam gerektiğini fark ettim.

Öğrenci 1: Gelişimi fark edince mutlu oluyorsunuz tabi.

Öğrenci 2: Olumlu etkiledi.

3.4 Öz Değerlendirme İle İlgili Bulgular:

Gitar öğrencileri uygulama sürecinde öz değerlendirme yaptıklarını bunun sonucu olarak ise bir sonraki çalışmalarını düzenlediklerinden bahsetmişlerdir. Ayrıca bazı hataların bir anda düzelemediği biraz daha zaman aldığını da söylemişlerdir.

“Öğrenci 3: Yani bazı şeyleri bir sonraki eserden ziyade beşinci onuncu eserde ancak oturacağız düşünüyorum”.

Öğrenciler araştırmaya konu olan uygulamanın hataları erken fark ettirdiği için zaman kazandırıcı olduğunu da söylemekteledir.

“Öğrenci 2: bence aksine aslında yaptığımız hataları daha çabuk fark etmek zaman kazandırıyor”

Öğrenciler kendini izleme uygulaması ile eser seslendirirken estetik ve teknik bir görsel vermenin de önemini fark etmişlerdir. Ayrıca müzikal ifadelerin, nüansları uygulamanın duyguyu nasıl ettiklerini fark ettiklerini söylemişlerdir. İlk çalışmada olmasa da birkaç çalışma sonra daha iyi oturduğunu da ifade edilmiştir.

“Öğrenci 2: Yani güzel duyum için doğru görünüm bunu gördüm açıkçası kendinde yanlıları eksikleri görebiliyorsun yani bu çok önemli bir şey.

Öğrenci 1: görselliğin yanında duygu da önemli bunu da görebiliyorsun.

Öğrenci 3: Bende bu yöntemin 3. Bir göz gibi daha iyi görmemizi sağladığını düşünüyorum. Yeni öz değerlendirme özümüzü görme açısından çok mantıklı olduğun düşünüyorum”

Bulgulara bütüncül olarak baktığımızda öğrencilerin öz düzenleme stratejilerinden öz gözlem ve öz değerlendirme amacı ile gitar çalarken kendini video ile kaydedip tekrar izleme uygulamasının deneyimlemiş olmaktan memnun oldukları düşünülmektedirler. Uygulamanın onları düzene soktuğu ve farkındalıklarını yükselttiklerini de söylemişlerdir. Kendi cep telefonları ile kaydedip kendilerini izleyen öğrenciler, Öz kontrol çizelgesinin de bu değerlendirme sürecinde faydalı olduğunu düşünmektedirler.

Değerlendirme ilk olarak görsel öğelerden başladıkları daha sonra müzikal ve teknik birçok olumlu ya da olumsuz ögeyi fark ettiklerini ifade etmişlerdir. Bu bilinçle tekrar çalışıp hataları düzeltme imkânı bulmuşlardır.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, araştırma sonuçları bölümlere ayrılarak ilgili literatür doğrultusunda tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

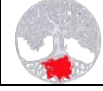
4.1 Uygulama Sürecine ve Materyalleri Yönelik Sonuçlar ve Tartışma:

Öğrenciler araştırma sürecinde seslendirdikleri eser/etütlerin seviyelerinde kolaydan zora doğru bir aşama olduğunu ve seviye olarak uygun olduğunu düşünmektedir. Bu sonuç uygulama sürecinde belirlenen eser/ etütlerin öğrenci açısından da seviyeye uygun olduğu anlamına gelmektedir. Pike, (2017) “Genç Piyanistlerin Evde Öz Düzenlemeli Pratikleri” isimli çalışmasının sonuçlarında “*öğretmenin repertuar seçimi önemlidir çünkü doğru sıralanmış parçalar öğrencinin müziği düşünmesine yardımcı olabilir, çok zor parçalar ise çok zaman alır ve öğrencinin motivasyonunu düşürür. Öğrencinin daha çok müzik ile birlikte olmasını sağlamak öğrenmenin hızlanmasını sağlamaktadır*” diye söylemektedir. Pike’nin bu sonucuna göre düşündüğümüzde eser listesinin sıralanış biçimi gitar öğrencilerinin müzik ile bağımlı artırmış ve motivasyonlarını yükseltmiştir.

Öğrenciler performanslarını cep telefonu ile kaydetmiş, kayıt sırasında cihazı karşlarına gelecek şekilde “Bardak, kitap vb.” gibi çeşitli nesnelere yardımcı ile masanın üstüne ya da nota sehпасına sabitlemişlerdir. Çalışma sürecinde öğrencilere kendini izleme uygulaması için cep telefonu kullanılabileceği önerilmiş, öğrenciler ise cep telefonu kullanılmasını memnuniyetle kabul edilerek uygulamayı yürütmüşlerdir. Cep telefonu kullanımının öğrencilere göre maliyetsiz ve kolay ulaşılabilir olması sürdürülebilir olumlu bir durumdur. Diğer taraftan Kaya, (2006) “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” isimli kitabında video filmin kullanımında üretim maliyetinin fazla olması nedeniyle daha az kullanılabildiğini söylemektedir. Bu düşünce öğrenci görüşlerinden farklıdır. Ortaya çıkan bu zıt düşünce dijital video kayıt teknolojisinin ilerlemesi ve bu özelliğin hemen her cep telefonunda bulunabilmesi ile oluştuğu öngörülmektedir

Öğrenciler öz değerlendirme sürecinde “Öz kontrol çizelgesi” kullanmışlardır. Onlara göre bu çizelge kendilerini analiz etmelerine ve dikkat etmeleri gereken öğeleri fark etmelerine yardımcı olan işlevsel bir değerlendirme aracı olarak görülmüş ve başarı ile kullanılmıştır. Hewitt, (2015) “Orta Seviyeli Orkestra Öğrencilerin Öz Yeterlilik, Öz Değerlendirme ve Müzik Performansı” isimli çalışmada öz değerlendirmenin öneminden bahsetmiş, öz yeterliliği arttırdığı ve performans gelişimine katkıda bulunduğunu söylemiştir. Benson’ da (2001) yayınladığı makalesinde öğrencilerin kontrol çizelgesi kullanımını incelemiş, benzer şekilde öz değerlendirmeyi desteklediği söylemiştir. Bu araştırmadaki bulgular Benson ve Hewitt’in çalışmalarını doğrular niteliktedir.

Uygulama esnasında sıklıkla hata yapıp kesmişlerdir. Bu durumun performansı olumsuz etkilediğinden bahsetmişlerdir. Kaya, (2006) kitabında öğrencilerin kamera karşısında kaygılanabileceğini ve sıkıntı yaşayabileceğini söylemektedir. Bunun nedeni olarak ise, insanların genellikle zayıf yönlerinin açıkça ortaya çıkmasından kaçınma duyguları olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Dalkıran ve diğerleri (2014), performans sergilerken öğrencilerin başkalarının kendini izlemesinden rahatsız olması, o kişide tehdit edici bir hal alması ve sergilemek istediği performansta beklediği verimi elde edemeyecek bir hale

gelmesine yol açabileceğini ifade etmiştir (17; Akt. Baydağ ve diğerleri, 2016: 858). Bu durum insan doğası için oldukça doğaldır. Kuantum teorisinde çift yarık deneyi ve beraberindeki sonuçlar incelendiğinde, izlenmenin sadece insanı değil maddeyi bile etkileyebileceği kanıtlanmıştır. Yapılan deneyde bir düzleme çift yarıktan püskürtülen boya parçacıkları özgün desenler oluşturduğu gözlenmiş daha sonra bunun nasıl oluştuğu incelemek amacıyla olayı etkilemeyecek bir noktaya gözlemci bir kamera yerleştirilmiş ve sonuç tamamen değiştiği karşı duvarda sadece düz iki çizgi oluştuğu görülmüştür. Bu deney maddenin dalga boyutu da olduğu ve gözlendiğinde daha farklı sonucuna varmıştır (Taslaman, 2008: 44-49). Deney üzerine düşündüğümüzde öğrencilerin kamera karşısında rahat davranamamalarını oldukça doğal karşılamak mümkündür. Daniel'in "Kendi Performansını Değerlendirme" isimli çalışmasında video kaydından öz değerlendirme yapmanın olası dezavantajlarından bahsetmiştir. Çalışmada acemi müzisyenleri sıklıkla sınırlendirebilir, kişinin duruma bağlı olarak değişkenlik gösterebilir, performans sırasında utangaç tavırlar sergilenmesine ve kesintilere uğramasına neden olabilir ve kayıt yapılan insanlar izlenmekten hoşlanmayabilirler demiştir (2001: 224). Bu çalışmalar gitar öğrencilerinin ilk kayıtlarda sıkıntı yaşama durumlarının normal karşılanması gerektiğini söylemektedir. Çalışma ilerledikçe bu kaygı durumunun azalması böylece kayıtların rahatlıkla yapılabilmesi olumlu bir sonuç oluşturmaktadır.

4.2 Öz Gözlemle İlgili Sonuçlar ve Tartışma:

Görüşme sırasına ortaya çıkan bir konuda öğrenciler video ile kendini izleme uygulaması ile aynadan kendini izlemeye uygulamasını karşılaştırmışlardır. Gitar öğrencilerine göre videodan izleme daha kullanışlı olmaktadır. Ayrıca aynadan izleme sadece teknik davranışları gözlemlememize yardımcı olduğunu aktarırken, videodan izlemenin ise daha geniş imkânlar sunduğu, böylece teknik ve müzikal öğelere dikkat edebilmemizi sağlaması bakımından daha kullanışlı olduğunu vurgulamışlardır.

Ortaya çıkan sonuç, Sinsabaugh'un (2015) "Ayna, Duvardaki Ayna, Öğrencilerim Daha İyi Müzisyen Olmaları İçin Nasıl Yardım Edebilirim" isimli makalesinde bahsetmiş olduğu bir konservatuar keman öğretmeninin öğrencilerin ayna karşısında çalışmalarının yeteri kadar kendilerine dönüt vermediği ses ya da görüntü kaydının kullanılmasının daha avantajlı olabileceği düşüncesi ile örtüşmektedir. Öğrenci ifadelerinden de anlaşıldığı gibi müzik çalışma odalarında vazgeçilmez hale gelen aynanın öz gözlemleme konusunda yeterince başarılı olmadığı, video kullanımının ise daha kullanışlı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Sinsabaugh çalışmasında, aynanın dijital görsel kayıt yapıp/sunabilecek bir hale gelmesini hayal ettiğinden bahsetmektedir. Günümüzde bu hayalin gerçekleşmesi pek de zor değildir.

Öğrenciler kendilerini değerlendirirken dışarıdan bir göz ile kendilerini izlemekten duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir. Ayrıca dışarıdan gelen eleştirilere karşı direnebildiklerini fakat kendileri fark ettiklerinde daha kolay kabul ettiklerini ifade etmeleri McPerson ve Zimmermanın (2011) çalışmalarında bahsetmiş oldukları "öğrenmeye açık olma" kavramı açısından oldukça verimli bir ortam sağlamaktadır. Valle ve diğerleri (2016) "Müzikte Akran Değerlendirmesi ve Öz Değerlendirme Uygulamaları" isimli makalelerinde eğitimde geri dönütün çok önemli bir yeri olduğunu, bu dönütü öğrencilerin kendi aralarında ya da kendi kendine de sağlayabileceğini söylemiş, Öz değerlendirmenin amacını, beklentileri ifade etmek, bu beklentiler açısından eseri eleştirmek ve gözden geçirme olarak ifade etmişlerdir. Performans hedeflerini

açıklığa kavuşturmak, beklentiler ve hedefler ile ilgili olarak beceri ortaya koymak, oluşan anlayış boşluklarını tespit edip gözden geçirerek boşlukları kapatmak gibi amaçlar gütmüşlerdir. Bu bulgu, Valle ve diğerlerinin bulgusu ile paralellik göstermektedir. Gitar öğrencileri de kendini değerlendirme uygulamalarının kendilerindeki eksikleri, hataları ya da iyi seslendirdikleri bölgeleri fark etmekte başarılı olduğunu söylemişlerdir.

Masaki ve diğerleri (2011) “Piyano performans değerlendirmesi: Video geri bildirim ve Müzik Performans Envanteri'ndeki Kalite Değerlendirmesi (QAMPI)” isimli çalışma sonuçlarında video kaydını izlemeden önce ve izledikten sonra önemli ölçüde farklılıklar olduğu ve performans video kayıtlarını izleyen öğrencilerin kendi değerlendirmelerinin uzman değerlendirmesininkiyle daha yakın olduğunu söylemiştir. Masaki'nin çalışması üzerine düşündüğümüzde gitar öğrencilerinin kendilerini videodan izleyerek değerlendirmeleri profesyonelliği artırdığı düşünülebilmektedir. Bu uygulamada öğrenciler kendilerini değerlendirirken dışarıdan bir göz ile kendilerini izlemeyip, kendini kendinin öğretmeni gibi algılayıp üst bilişsel faaliyetleri harekete geçirerek öz kontrol sağlamışlardır.

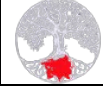
4.3 Çalgıda Teknik ve Müzikal Davranışlar Geliştirme İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma:

Öğrenciler gitar çalarken sol eli izleyebildiklerini fakat sağ eli izleyemedikleri için teknik hatalar olabildiğini fark etmişler, video ile kaydetme ve izleme uygulamasının bu konuda çözüme yönelik olduğunu söylemişlerdir. Elmas, (2003: 93-94) “klasik gitarda iki elinde büyük görevleri olduğunu, sol el sap üzerindeki basılı tutan yerlerde parmakları ritmi aksatmadan değiştirmekte iken sağ el doğru ton üretme davranışlarını ve teller arasında ses yüksekliklerini ayarlama görevini ustaca yerine getirmesi gerektiğini” söylemektedir. Gitar öğrencisinin bu kontrolü sağlaması için sağ ve sol elin teknik davranışlarını dikkatle kullanması gerekmektedir (Noad, 2009). Gitar çalışma sürecinde araştırmaya konu olan uygulamanın kullanılması gerekli kontrolü sağlamaya yardımcı olması bakımından önemli bir kazanım olduğu düşünülmektedir.

Öğrenciler bu uygulama sayesinde eser seslendirirken estetik ve teknik bir görsel vermenin de önemini kavramış. Diğer yandan müzikal ifadelerin, nüansları uygulamanın duyguyu nasıl etkilediğini fark ettiklerini ifade etmişlerdir. Miksza, (2015). “İleri Düzey Üflemeli Çalanlar Üzerinde Öz Düzenleme Talimatının Performans Başarısına ve Müzikal Öz Yeterliliğe Etkisi” isimli çalışmada talimat alan grubun (dinamikleri açıklama ve yorumlama) gibi temel nüansları uygulama ve müzikal hedeflerini uygulama konusunda önemli derecede ilerleme kaydetmişlerdir. Ortaya çıkan bu bulgu araştırma ile paralel niteliktedir. Araştırmaya konu olan uygulama ile kendini izleyerek teknik bir duruş ve beraberinde müzikal davranışlarının farkına varan gitaristler bunları daha iyi hale getirmek için çaba sarf etmektedir.

4.4 Öz değerlendirme İle İlgili Sonuçlar ve Tartışma:

Araştırmada gerçekleşen öz değerlendirme sürecinde öğrenciler, motivasyonlarını artırdığı için daha istekli çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Literatürdeki araştırmalar incelendiğinde çalgı eğitiminde motivasyon ve içsel inançlar ile ilgili çok sayıda çalışma olduğu görülmektedir (Mcpherson ve diğerleri, 1999; Hallam, 2002, 2004; Hallam ve diğerleri, 2012; MacIntyre ve diğerleri, 2014; Varela ve diğerleri, 2014; Evans ve diğerleri, 2016; Hatfield, 2017). Hallam'ın (2004) araştırmasında müzikal motivasyonun çalgı eğitimine katkıda bulunduğu söylemektedir. Motivasyonun sadece kaynakları ve dikkati kullanmak için etkili olduğu düşünülse de aynı zamanda hedef odaklı,

yapılandırılmış ve çaba sarf edici etkisi olduğu da kabul etmek gerekmektedir (Hallam ve diğerleri 2012, 653). Yapılmış olan bazı çalışmalar öz denetim ve motivasyonun performans sırasındaki kullanımının öneminden bahsetmiş (Mcpherson ve diğerleri, 1999) motivasyonun ise çevresel faktörler, müziğe erken başlama, öz yeterlilik, benlik saygısından etkilenmekte olduğu söylemiştir (Hallam, 2002). Çalgılara göre motivasyon kaynaklarına bakıldığında gitaristler öz yeterlilik, çalma istekliliği ve müzikal benlik saygısında önde iken piyanistlerde motivasyon yoğunluğu ve öğrenme arzusunda daha yüksek oranlar olduğu ortaya koyulmuştur (MacIntyre ve diğerleri, 2014). Benzer şekilde yeni bir enstrüman öğrenme sırasında video kayıtlar yoluyla geriye dönük izlemenin öğrenci motivasyonlarını artırmak ve öz-yeterlik inançlarını güçlendirmek için etkili olduğunu söylenmiştir (Varela ve diğerleri 2014). Ayrıca hedef belirleme, planlama, kendini gözleme, motivasyon gibi psikolojik beceriler, katılımcılarda döngüsel öz düzenleyici öğrenmeyi sağlamaktadır (Hatfield, 2017).

Bu çalışmaların tümü araştırma sonuçlarını ile paralel yönde hareket etmektedir. Gitar öğrencilerinin kendini izleme yolu ile öz değerlendirme yapmaları motivasyonlarını artırmış ve tüm çalışma ortamına olumlu yansımıştır.

Öğrenciler değerlendirme sonuçları ile bir sonraki çalışmalarını düzenlediklerinden bahsetmektedirler. Fakat bazı hataların bir anda düzelemediği biraz zaman aldığını da ifade etmişlerdir. Zimmerman'ın öz düzenli öğrenme süreci için kurguladığı döngüsel modeli (2002) göz önüne aldığımızda bu bulgunun çalgı öğrenme modeldeki döngüyü tamamlama açısından önemli bir sonuç olduğunu söylenebilir (Hatfield ve diğerleri, 2016). Bu süreçteki karşılaşılabilecek uygulama güçlüklerinin zaman içerisinde çözüme kavuşması muhtemeldir (Zimmerman, 1995, 219). Çalgıdaki öz denetim davranışları arttıkça çalgıda uzmanlıkta artmaktadır (Varela ve diğerleri, 2014). Pike'nin (2017) çalışmasında da etkili çalgı pratiği yapanların Zimmerman'ın döngüsel modeline uygun hareket ettikleri bulunmuştur. Bu bulgular gitar öğrencilerinin söyledikleri ile örtüşmektedir. Ayrıca Hallam (1997) ve Jorgensen (Hallam, 1997; Jorgensen, 2003'den aktarma) kendilerine has iki çalgı çalışma modeli ortaya koymuşlardır. Bu çalışma döngüsel yapıyı destekler nitelikte olduğu için bu çalgı çalışma modellerini ile de uyumlu hareket etmektedir. Gitar öğrencilerinin öz denetim davranışları ile bir sonraki çalışmalarını düzenlemeleri, bu uygulamanın öz düzenlemeli öğrenme stratejileri ile de uyumlu çalıştığını ortaya koymaktadır (Turhal ve diğerleri, 2019).

Öğrenciler video kaydı ile kendilerini izleme yönteminin etkili olduğunu düşünmektedirler. Dahası öğrenciler uygulamanın hataları erken fark ettirdiği için zaman kazandırıcı olduğunu da söylemektedirler. Zimmerman ve Kitsantas a göre (2013) "başarısı düşük öğrenciler, öz düzenlemede seçici hedefler belirleme konusunda başarısız oldukları için, genellikle üst bilişsel olarak kendilerini izleme stratejilerini de iyi şekilde kullanamazlar" (p.516). Bu çalışma kendini izleme stratejisinin kullanılması sürecin yürüyüşü ve öğrenme kalitesinin belirlenmesi açılarından fikir sahibi olunmasını sağlamaktadır. Bu anlamda Davis ve diğerleri (1989) "İdea Bank: Müzik eğitiminde Video Teknikleri" isimli çalışmada video ile kendini izleme çalışmasının müzikal davranışlar açısından yararlı olacağını söylemektedir. Tecimer B. ise (2007) "Müzik Eğitiminde Teknolojik Yaklaşımlar" isimli çalışmasında disklavier piyanoların müzik eğitimine yararlarından bahsetmiş, çalınan tuşları hafızaya kaydedip yine tuş hareketleri ile tekrar seslendirebilen sisteminin kendini izleme olanakları sunabilmesi bakımından önemine dikkat çekmiştir. Çelik, (2010), "Piyano Eğitiminde Video Kamera Kullanımı" isimli çalışmasında mikro öğretim tekniğini kullanmış ve öğrencileri sınıf içinde tekrar

izleyerek değerlendirmelerini sağlamıştır. Miksza, (2015) ve Boucher ve diğerleri (2017) ise bu uygulamanın değerlendirmede süreçlerinde ve sürecin sağlıklı işlemindeki önemine dikkat çekerek uygulanmasını tavsiye etmişlerdir. Ortaya çıkan bu sonuç bu araştırmaları destekler niteliktedir.

Öğrencileri uygulama ile yürütmüş oldukları öz düzenleme öğrenme stratejisi döngüsel yapısının sorumluluğu alan, programlı öğrenciler olmalarına ittiğini bu sayede daha dikkatli ve çalışmaya istekli olduklarını ifade etmişlerdir. Hedeflerinin zaman içerisinde gerçekleştiğini söylemişlerdir. Bazı çalışmalar, başarılı çalgı öğrencilerinin çalgı pratiğini organize etme, içsel ve dışsal kaynakları kullanma, (Araujo, 2016) bilgiyi basite indirgeme ve bilgiyi kontrol etme gibi öz düzenleme becerilere sahip olduğu söylenmektedir (Nielsen, 2001). Bu nedenle öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme yeteneklerinin anlaşılmasının ve öğretmenlerin de öğrencilere inanarak (Turhal ve diğerleri, 2018) bu sürecin nasıl gelişmesi gerektiğini tanımlayarak süreci planlaması, sürecin verimliliği açısından oldukça önemlidir (Leon-Guerrero, 2008). Ayrıca burada kazanılan davranışların öğrencilerin hayatlarındaki başka öğrenmeleri de tetikleyerek zaman içerisinde hayat boyu öğrenme yetisini geliştirdiğini düşünülmektedir (Mieder ve diğerleri, 2017). Bu nedenlerin tümü yapılan öz değerlendirme sürecini olumlu etkilediği düşünülmektedir.

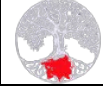
Araştırma verileri incelendiğinde öğrenciler öz düzenleme stratejilerinden öz gözlem ve öz değerlendirme amacı ile gitar çalarken kendini video ile kaydedip tekrar izleme uygulamasının deneyimlemiş olmaktan memnun görünmektedirler. Bu durum uygulamanın içsel inançlar ve motivasyon sağladığını düşündürmektedir. Uygulamanın onları düzene soktuğu ve farkındalıklarını yükselttiklerini ve zaman kazandırdığını sıklıkla ifade etmişlerdir. Tüm bu sonuç ve tartışmalar ile gitar eğitimi sürecinde video kaydı ile yürütülen öz değerlendirme uygulamasının çalgı çalışma sürecini olumlu etkilediği düşünülmektedir.

5. Öneriler

- Yapılan bu araştırmanın farklı deneysel kurgular ile çalışılması önerilmektedir.
- Öğrencilere gitar ya da diğer çalgıları çalışma süreçlerinde video kaydı ile öz değerlendirme yapmaları önerilmektedir.
- Çalgı öğrencilerinin kendini izleme uygulamasını bir çalışma sitali haline getirmesi önerilmektedir.
- Çalgı öğretmenlerinin öğrencilerine öz düzenleme süreçlerini kullanmaları konusunda destek olmaları önerilmektedir.

Kaynakça

- Araujo, M. V. (2016). *Measuring Self-Regulated Practice Behaviours* In Highly Skilled Musicians. *Psychology Of Music*. 44(2), 278–292.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations Of Thought And Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, Nj: Prentice Hall.
- Bartel, L. R. (1990). *Guitar Class A Multifaceted Approach*. *Music Educators Journal*. 77 (2) 40-45 DOI: 10.2307/3397816.
- Baydağ, C., Alpagut, U.(2016). *Müzik Eğitimi Bölümü ve Konservatuvar Öğrencilerinin Sahne/Performans Kaygısı Açısından Karşılaştırılması (Pilot*

Çalışma).Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9 (44): 857-864. (Yayın No: 2936459).

Baydağ, C., Bolat Başoğlu, M. (2018). *Müzik Eğitimi Perspektifinde Performans Kaygısına Genel Bir Bakış*. Journal Of Social And Humanities Sciences Research, 5 (25) : 2204-2212.

Benson, M. (2001). *Using Video Feedback And Music Performance Checklists To Teach Student Self-Assessment*. Piano Pedagogy Forum,4 (1).

Boucher M., Dube F., Creech A. (2017) *The Effect Of Video Feedback On The Self-Assessment Of A Music Performance By Pre-University Level Classical Guitar Student. In: Hughes G.* (Edt) *Ipsative Assessment And Personal Learning Gain*. London. Palgrave Macmillan.

Carver, C. S., & Scheier, M. P. (1981). *Attention and self-regulation: a control-theory approach to human behavior*. New York: Springer-Verlag.

Çelik, B. (2010). *Piyano Eğitiminde Video Kamera Kullanım*. Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 3.785-800.

Daniel, R. (2001). *Self-assessment in performance*. British Journal of Music Education, 18(03). 215-226.

Davis, M., Doerken E. W., Evans, J. R., Eberle, K., Odegaard, D., Moore, D. ve Hadfield, R. (1989) *Idea Bank: Videotape Techniques For The Music Educator*. Music Educators Journal. 76 (2), 41-44.

Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*, (2. Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.

Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Romer, C. (1993). *The Role Of Deliberate Practice In The Acquisition Of Expert Performance*. Psychological Review, 100(3), 363–406

Evans, P. ve Bonneville-Roussy, A.(2016). *Self-Determined Motivation For Practice In University Music Students*. Psychology Of Music , 44(5), 1095–1110.

Gustafson, G. (1996).*Class Guitar In Middle School*.Music Educators Journal. 83 (1) 33-38 DOI: 10.2307/3398992

Hallam, S. (2002). *Musical Motivation: Towards A Model Synthesising The Research*. Music Education Research. 4. 225–244

Hallam, S. (2004). *How Important Is Practicing As A Predictor Of Learning Outcomes In Instrumental Music?* 8th International Conference On Music Perception & Cognition, Evanston.164-168

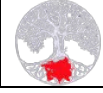
Hallam, S., Rinta, T., Varvarigou, M., Creech, A., Papageorgi, I ve Lani, J. (2012). *The Development Of Practising Strategies In Young People*. Psychology Of Music. 40(5). 652 - 680.

Harrison, E. (2010) *Challenges Facing Guitar Education*. The National Association For Music Education. 97 (1) 50-55. DOI: 10.1177/002743210933442

Hatfield, J. L.(2017). *Determinants Of Motivation And Self-Regulation In Aspiring Musicians The Mental Edge Of Musicianship*. Doktora Tezi. Norwegian Academy Of Music, Oslo. NmH-Publikasjoner 2.

- Hatfield, J. L., Halvar, H. ve Lemyre, P.N. (2016). *Instrumental Practice İn The Contemporary Music Academy: A Three-Phase Cycle Of Self-Regulated Learning İn Music Students*. *Musicae Scientiae* 1–22
- Hewitt, M. P.(2015). *Self-Efficacy, Self-Evaluation, And Music Performance Of Secondary-Level Band Students*. *Journal Of Research İn Music Education*. 63(3), 298–313
- Hirt, E. R., Clarkson, J. J., & Jia, L. Edt. (2016). *Self-Regulation and Ego Control*. London: Elsevier.
- Jacobs, R. (1981). *The Easy Numbers Game For Guitar*. 67 (8), 42-43 DOI: 10.2307/3400716
- Jorgensen, H. (2003). *Instrumental Practice And Developing Musicianship*. 5. Triennial Escom Konferansında Sunulan Bildiri. Hanover Müzik ve Drama Üniversitesi, Almanya.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. (2. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık. Isbn: 975-8792-59-8.
- Leon-Guerrero, A. (2008). *Self-Regulation Strategies Used By Student Musicians During Music Practice*. *Music Education Research*. 10(1), 91-106.
- MacIntyre, P. D. ve Potter, G. K. (2014). *Music Motivation And The Effect Of Writing Music: A Comparison Of Pianists And Guitarists*. *Psychology Of Music*. 42(3), 403–419.
- Masaki, M., Hechler, P., Gadbois, S., ve Waddell, G. (2011) *Piano performance assessment: Video feedback and the Quality Assessment in Music Performance Inventory (QAMPI)*. In A. Williamon, D. Edwards, ve L. Bartel (Edts.), *Proceedings of the International symposium on performance science 2011* (ss. 503- 508). Utrecht, Netherlands: European Association of Conservatoires.
- McPherson G. E., Zimmerman B. J. (2011). *Self-Regulation Of Musical Learning: A Social Cognitive Perspective On Developing Performance Skills*. In Colwell R., Webster P. (Eds.), *MENC Handbook of Research on Music Learning*, 2,. 130–175. New York, NY: Oxford University Press.
- Mcpherson, G. E. ve McCormick, J. (1999). *Motivational and Self-Regulated Learning Components of Musical Practice*. *Research in Music Education* No:141
- Mieder, K. ve Bugos, J. A. (2017). *Enhancing Self-Regulated Practice Behavior İn High School Instrumentalists*. *International Journal Of Music Education* 1–10
- Miksza, P. (2015). *The Effect Of Self-Regulation Instruction On The Performance Achievement, Musical Self-Efficacy, And Practicing Of Advanced Wind Players*. *Psychology Of Music* 43. 219–243.
- Mills, J. (2002). *Conservatoire Students' Perceptions Of The Characteristics Of Effective Instrumental and Vocal Tuition*. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 153–154
- Montaigne, Michel de. (1999). *Denemeler*. (Çev. Sabahattin Eyüboğlu), İstanbul: Cem Yayın Evi.
- Nielsen, S. G. (2001). *Self-Regulated Learning Strategies İn Instrumental Music Practice*. *Music Education Research*. 3(2), 155-167.

- Noad, F. (2009). *Solo Guitar Playing book 1. The Music Sales Corporation* 4. baskı New York
- Pike, P. D. (2017) *Self-Regulation Of Teenaged Pianists During At-Home Practice*. Psychology Of Music 45(5), 1–13.
- Pintrich, P. R. (2000). *The Role Of Goal Orientation İn Self-Regulated Learning*. In M. Boekaerts, P. R. Pintrich, & M. Zeidner (Eds), *Handbook of self- regulation* (pp, 451-501). San Diego, CA: Academic Press.
- Rescsanszky, M. J. (2017). *Mixing Formal And Informal Pedagogies* İn A Middle School Guitar Classroom. 103 (4)25-33 Doi:10.1177/0027432117697360
- Sarı, A ve Akınoğlu, O. (2009) *Öz-Düzenlemeli Öğrenme: Modeller ve Uygulamalar*. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. 29 139-154.
- Schunk, D. H. ve Pajares, F. (2001) *The Development of Academic Self-Efficacy*. In A. Wigfield & J. Eccles (Eds.), *Development of achievement motivation*. 1-27.
- Shearer, A. (1971). *The Classic Guitar Grows Up*. Music Educators Jurnal. 58 (2), 53-65
- Sinsabaugh, K. (2015). *Idea Bank: Mirror, Mirror On The Wall ... How Do I Help My Students Become Better Musicians?.* : Music Educators Journal. 101(3), 19-21. Doi: 10.1177/0027432114557236
- Sloboda, J.A., Davidson, J. W., Howe, M. J., ve Moore, D. G. (1996). *The Role Of Practice In The Development Of Performing Musicians*. British Journal Of Psychology. 87(2), 287-309.
- Taslaman, C. (2008) *Kuantum Teorisi Felsefe ve Tanrı*. İstanbul Yayınevi. ISBN: 978-975-8727-07-0
- Tecimer Kasap, B. (2007) *Müzik Eğitiminde Teknolojik Yaklaşımlar*. 447-454
- Turhal, E., Kalyoncu, N. ve Keçeci, A . (2018). *Çalgı Derslerindeki Öğretmen - Öğrenci İletişiminde “Transaksiyonel Analiz Ego Durumları”*. Sanat ve Tasarım Dergisi , 8 (2) , 42-65 . DOI: 10.20488/sanattasarim.529225
- Turhal, E. (2017). *Gitar Eğitiminde Video Kaydı İle Yapılan Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Performansa Etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Bolu.
- Turhal, E. ve Alpagut, U. (2018). *Instrument Teachers Beliefs Related To Self-Regulated Learning*. Academic Research In Social, Human And Administrative Sciences-II. Gece Kitaplığı.
- Turhal, E. ve Akgül Barış, D. (2019). *Çalgı Öğrencilerinin Öz Düzenleme Algıları*. Turkish Studies-Educational Sciences. Volume 14 Issue 4. 1775-1789. 10.29228/TurkishStudies.24797.
- Valle, C., Andrade, H., Palma, M. Ve Hefferen, J. (2016). *Applications Of Peer Assessment And Self-Assessment İn Music*. Music Educators Jurnal 102 (4), 41-49 Doi:/10.1177/0027432116644652
- Varela, W. Abrami P. C. Ve Uptis, R. (2014). *Self-Regulation And Music Learning: A Systematic Review*. Psychology Of Music, 44(1), 55–74.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayınevi. Ankara

Yöndem, S. (2003) *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Gitar Lise Hazırlık Kitabı*. Meb. Devlet Kitapları Birinci Baskı. İstanbul.

Zimmerman, B. J. (1995). *Self-Efficacy And Educational Development*. In A. Bandura(Ed.), *Self-Efficacy İn Changing Societies* (Pp. 202–231). New York, Ny: Cambridgeuniversity Press.

Zimmerman, B. J. (2002). *Becoming A Self-Regulated Learner: An Overview*. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70 Doi: 10.1207/s15430421tip4102_2

Zimmerman, B. J. (2008). *Investigating Self-Regulation And Motivation: Historical Background Methodological Developments, And Future Prospects*. *American Educational Research Journal*, 45(1), 166–183.

Zimmerman, B. J., & Kitsantas, A. (2013). *The Hidden Dimensions Of Personal Competence*. Charlotte, NC: Information Age Publishing.

Zimmerman, B. J., Bonner, S. ve Kovach, R. (1996). *Developing Self-Regulated Learners Beyond Achievement to Self-Efficacy*. Washington, DC: American Psychological Association.